

Respons

Irak: Er det fortsatt amerikanske militære igjen i Irak?

Problemstilling/spørsmål:

- Finnes det fortsatt amerikansk militært personell på militære baser i Irak, etter at amerikanske styrker har avsluttet sitt nærvær i landet?
- Har ikke-irakiske firmaer kontorer på irakiske militære baser i dag?

Finnes det fortsatt amerikansk militært personell på militære baser i Irak, etter at amerikanske styrker har avsluttet sitt nærvær i landet?

I henhold til det som ble avtalt mellom den irakiske og den amerikanske regjering i 2008, skulle samtlige amerikanske militære styrker trekkes ut innen utgangen av 2011 (Mason 2012). Det ble også forhandlet om et begrenset forlenget amerikansk nærvær. Ettersom de to landene ikke kom til enighet om å forlenge immuniteten mot straffeforfølgelse for amerikansk militært personell etter fristens utløp, besluttet imidlertid president Obama å holde seg til den opprinnelige avtalen om å trekke ut samtlige styrker innen utløpet av 2011 (ABC News 2011).

Uttrekningen ble gjennomført i to omganger. Kampstyrkene forlot Irak pr 31. august 2010. Etter dette sto det igjen 50 000 militære som for det meste drev med opplæring av irakiske styrker. De siste av disse 50 000 forlot Irak 18. desember 2011 (Mason 2012).

Etter 18. desember 2011 skal det kun være ca. 160 aktive tjenestegjørende militære stasjonert på ambassaden i Bagdad (Jakes 2011). I tillegg åpner avtalen om tilbaketrekning for at amerikansk personell kan trene irakiske styrker. I samtale med en representant for den norske ambassaden i Amman i september 2012 (møte i Oslo), ble det nevnt at det dessuten kunne befinne seg enkelte amerikanske militære på baser som irakerne har overtatt. Deres oppgave er i så fall å lære opp irakisk personell i vedlikehold av militært utstyr, bl.a. fly og panserkjøretøyer, som Irak kjøper inn fra USA. Ettersom de amerikanske styrkenes immunitet ble opphevet ved utgangen av 2011, vil imidlertid treningen bli forestått av innleid personell (kontraktører) og ikke av amerikanske militære. De militære som er stasjonert på ambassaden har diplomatisk immunitet siden de inngår i ambassadens ordinære personell (AP 2011).

Respons **Irak: Er det fortsatt amerikanske militære igjen i Irak?**

Har ikke-irakiske firmaer kontorer på irakiske militære baser i dag?

De private firmaene som var engasjert av de amerikanske styrkene på deres anlegg i Irak, arbeidet på kontrakter inngått med det amerikanske forsvarsdepartementet (Vicky 2012). Rimeligvis må en anta at disse kontraktene opphørte i og med at de amerikanske styrkene forlot anleggene innen utgangen av 2011. Det betød imidlertid ikke at samtlige kontraktører dermed forlot Irak. Deres situasjon etter tilbaketrekningen ble viet oppmerksomhet i mediene høsten 2011, da avslutningen av det amerikanske Irak-engasjementet ble kunngjort. Det ble den gang snakket om at flertallet av kontraktørene ville fortsette i Irak med annen virksomhet, hovedsakelig med oppdrag som opplæring av irakiske sikkerhetsstyrker, rådgivning for departementer eller engasjement i forskjellige utviklingsprosjekter rundt om i landet. Inntil den amerikanske ambassaden klarer å erstatte de kontraktørene som fortsatt opererer i landet med lokalt ansatte, vil flere tusen av dem ha oppdrag der (Crawford 2011).

En artikkel på nettstedet GlobalSecurity.org (2011) nevner at PX-butikken (taxfree-butikken) på al-Asad flybase har sterk konkurranse av nærmere et dusin lokale irakiske kjøpmenn som har lisens til å drive varehandel på baseområdet. Uten at vi kan få det bekreftet, kan det godt tenkes at disse fortsatt har lisens til å drive næringsvirksomhet på basen etter at amerikanerne forlot den.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke-offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, og kildegrunnlaget vil ikke nødvendigvis være like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor begrensede tidsrammer og vil i liten grad inneholde bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- ABC News (2011, 21. oktober). Analysis: What Iraq Drawdown Means for Troops, Obama, U.S. *ABC News*. Tilgjengelig fra <http://abcnews.go.com/Politics/analysis-iraq-drawdown-means-troops-obama-us/story?id=14788209> [lastet ned 13. september 2012]
- AP (2011, 17. oktober). AP: U.S. drops plan to keep troops in Iraq. *USA Today*. Tilgjengelig fra <http://www.usatoday.com/news/military/story/2011-10-15/Iraq-withdrawal-war-troops/50786604/1> [lastet ned 13. september 2012]

Respons **Irak: Er det fortsatt amerikanske militære igjen i Irak?**

- Crawford, J. (2012, 21. oktober). Left Behind in Iraq. *CNN*. Tilgjengelig fra <http://security.blogs.cnn.com/2011/10/21/left-behind-in-iraq-thousands-of-contractors/> [lastet ned 13. september 2012]
- GlobalSecurity.org (2011, 7.september). *Al Asad Airfield (Qadisiyah Airbase)*. [s.l.]: GlobalSecurity.org. Tilgjengelig fra <http://www.globalsecurity.org/military/world/iraq/al-asad.htm> [lastet ned 13. september 2012]
- Jakes, L. (2011, 11. oktober). Iraq Withdrawal: U.S. Abandoning Plans To Keep Troops In Country. *Huffington Post*. Tilgjengelig fra http://www.huffingtonpost.com/2011/10/15/iraq-withdrawal-us-troops_n_1012661.html [lastet ned 13. september 2012]
- Mason, C. (2012, 15. mars). *Status of Forces Agreement (SOFA): What Is It, and How Has It Been Utilized?* Washington DC; Congressional Research Service. Tilgjengelig fra <http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL34531.pdf> [lastet ned 13. september 2012]
- Vicky, A. (2012, mai). Cheap Help from Uganda. *Le Monde Diplomatique*. Tilgjengelig fra <http://mondediplo.com/2012/05/05uganda> [lastet ned 13. september 2012]

Muntlig kilde

- Norges ambassade i Amman. Møte med representant for ambassaden i Oslo 26. september 2012.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.